

Phát triển du lịch xanh

 PHUỐC THỊNH

Thể mạnh du lịch xanh

ĐBSCL được thiên nhiên ưu đãi ban tặng cho hệ sinh thái đa dạng và đặc sắc, từ hệ sinh thái biển, đảo, cửa sông, đất ngập nước, rừng ngập mặn, cù lao châu thổ, với nhiều khu dự trữ sinh quyển, vườn quốc gia, khu bảo tồn thiên nhiên có tính đa dạng sinh học cao, thuộc hàng quý hiếm trên thế giới như: Vườn quốc gia Mũi Cà Mau, U Minh Thượng, U Minh Hạ, Tràm Chim, Phú Quốc... Đây là những tài nguyên quý giá cho phát triển du lịch sinh thái. Bên cạnh đó, cả vùng còn có hơn 700 km bờ biển và hàng trăm đảo với nhiều bãi biển đẹp như: Hòn Chông, Mũi Nai, Phú Quốc, Ba Động... có thể khai thác phát triển loại hình du lịch biển đảo.

Nằm ở hạ lưu sông Mê Kông, con sông lớn nhất Đông Nam Á, ĐBSCL có diện tích tự nhiên gần 40.000m², bằng 5,6% diện tích của lưu vực, với mang lưới sông ngòi kênh rạch chằng chịt, được mệnh danh là “thế giới sông nước”. Từ lâu loại hình du lịch bằng tàu, ghe len lỏi vào sâu trong các kênh rạch, trải nghiệm cuộc sống của người dân vùng sông nước rất hấp dẫn du khách khi đến ĐBSCL.

Nói đến ĐBSCL mọi người thường nghĩ đến vùng châu thổ rộng lớn, sông rạch chằng chịt, những dòng sông chở nặng phù sa bồi đắp nên những cánh đồng lúa bạt ngàn, những vườn cây ăn trái trĩu quả, tôm cá đầy ghe, xứ sở của những chợ nổi trên sông được du khách trong và ngoài nước biết đến, nơi có nhiều sản vật, đặc sản nổi tiếng và ẩm thực phong phú... những con người

Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) không những là vùng nông sản trù phú mà còn giàu tiềm năng trong phát triển du lịch - đặc biệt là du lịch xanh, đây là một trong 7 vùng du lịch đặc trưng trong Chiến lược quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2030.

hào phóng và giàu lòng mến khách, đã từng được Tạp chí du lịch nổi tiếng thế giới Lonely Planet (Mỹ) bình chọn ĐBSCL là điểm đến giá trị nhất trong 10 điểm du lịch tiêu biểu trong năm 2012. Mới đây, Tạp chí Rough Guides của Anh cũng bình chọn ĐBSCL là 10 điểm đến “giá trị nhất” năm 2015.

Đó là lợi thế tiềm năng du lịch đặc sắc của ĐBSCL. Du lịch xanh là loại hình dựa vào tự nhiên và văn hóa, hướng đến bảo tồn tự nhiên, bảo vệ đa dạng sinh học và văn hóa cộng đồng. ĐBSCL là vùng có tiềm năng lớn trong phát triển du lịch xanh với những sản phẩm du lịch rất đa dạng như du lịch miệt vườn, văn hóa lịch sử, sinh thái sông biển... với những điểm đến nổi tiếng như: Rừng dừa Bến Tre, Tràm Chim Rừng Nông, làng nghề hoa

kiêng Sa Đéc (Đồng Tháp), Chợ nổi Ngã Bảy (Hậu Giang), nhiều vườn trái cây trải dọc các dòng kênh, biển Hà Tiên và đảo Phú Quốc (Kiên Giang), phong cảnh Thất Sơn Bảy Núi (An Giang), rừng được Năm Căn, đất mũi Cà Mau và một số địa phương đặc sắc khác trong vùng... Hàng năm, khu vực này đóng góp hơn 50% sản lượng lúa, 90% lượng gạo xuất khẩu, 70% sản lượng trái cây, 60% tổng kim ngạch xuất khẩu thủy sản của cả nước.

Thực hiện Kế hoạch hành động quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2014 - 2020 của Chính phủ, ngày 24/3/2015, Thủ tướng Ngân hàng Nhà nước (NHNN) đã ban hành Chỉ thị số 03/CT-NHNN (Chỉ thị số 03) về thúc đẩy tăng trưởng tín dụng xanh và quản lý rủi ro môi trường và xã hội trong hoạt động cấp tín

dụng. Theo đó, mục tiêu đặt ra ngay từ năm 2015 là hoạt động cấp tín dụng cần chú trọng đến vấn đề bảo vệ môi trường, nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên, năng lượng; đồng thời, cải thiện chất lượng môi trường và bảo vệ sức khỏe con người, đảm bảo phát triển bền vững.

Theo Chỉ thị số 03, ngành Ngân hàng cần rà soát, điều chỉnh và hoàn thiện thể chế tín dụng phù hợp với mục tiêu tăng trưởng xanh; tập trung nguồn lực để ưu tiên cấp tín dụng cho các ngành kinh tế thực hiện việc bảo tồn, phát triển và sử dụng hiệu quả tài nguyên thiên nhiên, sử dụng các thành tựu khoa học và công nghệ tiên tiến; sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả; phát triển năng lượng sạch, năng lượng tái tạo; sử dụng công nghệ, thiết bị thân thiện với môi trường, sản xuất những sản phẩm thân thiện với môi trường.

Như vậy, sự ra đời của Chỉ thị số 03 với mục tiêu hướng tới tín dụng xanh để phát triển bền vững, trong đó có hỗ trợ khai thác tiềm năng du lịch xanh vùng ĐBSCL, ngành Ngân hàng đã và sẽ chủ động đáp ứng vốn tín dụng cho các dự án du lịch xanh trong vùng nhằm góp phần bảo vệ môi trường và phát triển du lịch xanh bền vững.

Vốn ngân hàng hỗ trợ phát triển du lịch xanh ĐBSCL

Nhận thức rõ vai trò và tiềm năng của du lịch xanh vùng ĐBSCL, thời gian qua, ngành Ngân hàng đã tích cực đầu tư vốn nhằm phát triển du lịch xanh trong tổng thể chương trình phát triển các sản phẩm du lịch tại ĐBSCL thông qua các dự án phát triển cơ sở hạ tầng, giao thông hiện đại (như dự án sân bay, cầu Cần Thơ, cầu Mỹ Thuận,...); dự án hệ thống thu gom, xử lý rác thải trên sông; quy hoạch lại hệ thống miệt

vườn; hỗ trợ nạo vét kênh rạch; hệ thống chống xói lở các cù lao,... Nguồn vốn ngân hàng đã làm thay đổi diện mạo của khu vực ĐBSCL, tạo điều kiện cho du lịch vùng ĐBSCL phát triển, cuốn hút và hấp dẫn du khách trong nước và quốc tế.

Hoạt động ngân hàng của khu vực ĐBSCL trong những năm qua đã đạt được kết quả đáng khích lệ. Huy động vốn tại chỗ của 13 tỉnh ĐBSCL luôn có mức tăng trưởng cao hơn mức tăng trưởng chung của cả nước, chiếm khoảng 6,5% tổng vốn huy động của nền kinh tế, là nguồn lực quan trọng để thực hiện đầu tư trở lại cho sản xuất và chuyển dịch cơ cấu kinh tế của vùng. Cuối quý I/2015, huy động vốn của cả vùng đạt khoảng 279.095 tỷ đồng, tăng 1,05% so với 31/12/2014. Dư nợ cho vay của các tổ chức tín dụng đạt khoảng 352.386 tỷ đồng, tăng 3% so với 31/12/2014, chiếm khoảng 8,64% tổng dư nợ cho vay toàn nền kinh tế.

Đối với lĩnh vực du lịch, đến cuối quý I/2015, dư nợ tín dụng ngành du lịch của khu vực ĐBSCL đạt 2.226 tỷ đồng, chiếm khoảng 3,5% tổng dư nợ tín dụng ngành du lịch toàn quốc. Trong đó, dư nợ đối với dịch vụ lưu trú (khách sạn, khu nghỉ dưỡng...) chiếm tỷ trọng lớn, khoảng 74%, dư nợ đối với dịch vụ ăn uống chiếm gần 22%. Có thể nói, nguồn vốn ngân hàng đã góp phần phát triển kinh tế - xã hội và du lịch vùng ĐBSCL.

Tuy nhiên, hoạt động tín dụng dành cho du lịch xanh vùng ĐBSCL cũng gặp không ít khó khăn. Việc xây dựng và thẩm định các dự án xanh theo các tiêu chí bảo vệ môi trường của các ngân hàng sẽ gặp nhiều khó khăn do lĩnh vực này còn khá mới mẻ ở Việt Nam. Ngoài ra, các dự án đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng, dự án xanh thường có lợi ích trong

dài hạn và cần một lượng vốn lớn để đầu tư cho các dự án vừa nhằm mục tiêu lợi nhuận, vừa phải bảo vệ môi trường. Vì vậy, để các dự án xanh nói chung cũng như các dự án du lịch xanh nói riêng thực sự hiệu quả thì cần phải có sự chung tay góp sức của chính quyền địa phương và cộng đồng. Bên cạnh đó, nhu cầu vốn trung dài hạn lớn và thường xuyên cũng là một áp lực đặt ra cho tín dụng ngân hàng.

Phó Thống đốc NHNN Đào Minh Tú cho biết, ngành Ngân hàng sẽ ưu tiên tín dụng để phát triển du lịch xanh, nhất là tại vùng ĐBSCL. NHNN sẽ có chương trình lựa chọn một số dự án du lịch xanh để đầu tư vốn ưu đãi trong dài hạn. Theo đó, Vietinbank, BIDV và MB đã ký kết hợp đồng nguyên tắc về phát triển du lịch xanh cho 3 dự án tại Kiên Giang, Cần Thơ với tổng vốn cho vay khoảng 1.000 tỷ đồng, tập trung chủ yếu vào lĩnh vực du lịch sinh thái, đầu tư xây dựng khách sạn, khu nghỉ dưỡng, du lịch tâm linh,...

Với tinh thần của Chỉ thị số 03, trên cơ sở bám sát các mục tiêu của Chiến lược quốc gia về tăng trưởng xanh, trong thời gian tới, NHNN sẽ xây dựng kế hoạch hành động, giải pháp toàn diện từ cơ chế, chính sách đến các chương trình tín dụng xanh... nhằm đảm bảo hệ thống ngân hàng có thể phục vụ hiệu quả cho mục tiêu tăng trưởng xanh và phát triển bền vững, trong đó có cả lĩnh vực du lịch xanh. Dự kiến, NHNN sẽ phối hợp với các tổ chức tín dụng và các đơn vị liên quan xem xét khả năng lựa chọn một số dự án phát triển du lịch xanh để xây dựng danh mục các dự án trong chương trình thí điểm tín dụng xanh có hỗ trợ một phần lãi suất ■